

อาจารย์คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องโรคเบาหวาน

รศ. พญ.ทิพาพร ธาระวานิช อาจารย์ประจำหน่วยต่อมไร้ท่อ ภาควิชาอายุรศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องโรคเบาหวาน คือ โรคที่เกิดจากระดับน้ำตาลในเลือดสูงกว่าคนปกติ จึงเป็นที่มาของชื่อโรค “เบาหวาน” เพราะน้ำตาลสูงจนทำให้มีน้ำตาลในปัสสาวะ

สัญญาณเตือนของโรคเบาหวาน

- ปัสสาวะบ่อยจนลุกขึ้นมาปัสสาวะกลางคืน
- กระหายน้ำ ดื่มน้ำมาก
- หิวบ่อย กินจุ แต่น้ำหนักลด
- อ่อนเพลีย
- ตามัว หรือขาดมัวปลายมือปลายเท้า

โรคเบาหวานแบ่งได้ 6 ประเภท ดังนี้:

1. เบาหวานชนิดที่ 1

- พบบ่อยในเด็ก
 - เกิดจากภูมิคุ้มกันของตนเองทำลายตับอ่อน
 - อินซูลิน คือ ฮอร์โมนที่ช่วยนำน้ำตาลในเลือดไปเก็บหรือใช้เป็นพลังงาน
- เมื่อขาดอินซูลิน ร่างกายต้องสลายไขมันเป็นพลังงานทำให้เกิดคีโตนคั่งจะมีการเหนื่อยหอบ
- ต้องรักษาด้วยอินซูลินตลอดชีวิต

2. เบาหวานชนิดที่ 2

- พบบ่อยที่สุด
 - มักพบในผู้ที่อายุ 30 ปีขึ้นไป
 - บางรายไม่มีอาการ รู้ว่าเป็นเบาหวานจากการตรวจร่างกายประจำปี
- ดังนั้น ผู้ที่เสี่ยงต่อโรคเบาหวาน เช่น อ้วน, พ่อ แม่ พี่ หรือน้องเป็นเบาหวาน ฯลฯ
- ต้องตรวจน้ำตาลทุกปี

3. เบาหวานชนิดลูกผสม 1+2

- มีลักษณะกำกวมระหว่างเบาหวานชนิดที่ 1 และชนิดที่ 2
- ต้องได้รับการวินิจฉัยโดยแพทย์

4. เบาหวานชนิดที่มีสาเหตุจำเพาะ

- คือมีสาเหตุที่ทำให้เป็นเบาหวาน เช่น:
 - การใช้สเตียรอยด์ขนาดสูง
 - ตับอ่อนอักเสบเรื้อรังจากการดื่มแอลกอฮอล์มาก
 - การตัดตับอ่อน

5. เบาหวานขณะตั้งครรภ์

- ได้รับการวินิจฉัยครั้งแรกระหว่างตั้งครรภ์
- ส่วนใหญ่หายหลังคลอด
- มารดามีความเสี่ยงเป็นเบาหวานชนิดที่ 2 ในอนาคต
- บุตรเสี่ยงต่อโรคอ้วน และเบาหวาน

6. เบาหวานที่ยังไม่ทราบสาเหตุแน่ชัด

- แพทย์ยังจัดประเภทไม่ได้ต้องตรวจเพิ่มเติมและติดตามอาการต่อเนื่อง
- เพื่อวินิจฉัยประเภทที่ชัดเจน
- โรคเบาหวานชนิดที่ 2 ป้องกันได้โดย คุมอาหาร (ลดแป้ง ของหวาน) ออกกำลังกาย และลดน้ำหนักลง
- อย่างน้อยร้อยละ 7 ของน้ำหนักตั้งต้น(หากอ้วน)

โรคเบาหวาน

รู้ไว้รู้ไว้ ป้องกันได้

รศ.พิชญ์ ธาระวานิช
อาจารย์ประจำคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

โรคเบาหวาน คือ

โรคที่เกิดจากระดับน้ำตาลในเลือดสูงกว่าคนปกติ
จึงเป็นที่มาของชื่อโรค “เบาหวาน”
เพราะน้ำตาลสูงจนทำให้มีน้ำตาลในปัสสาวะ

สัญญาณเตือน! ของโรคเบาหวาน

- ! ปัสสาวะบ่อย ปัสสาวะกลางคืน
- ! หิวบ่อย กินจุ
- ! น้ำหนักลด
- ! กระหายน้ำ ดื่มน้ำมาก
- ! อ่อนเพลีย
- ! ตาวิบ หรือชาตามปลายมือปลายเท้า

เบาหวานชนิดที่ 1

- พบบ่อยในเด็ก
- เกิดจากภูมิคุ้มกันของร่างกายอ่อนแอ
- ขาดอินซูลิน
- อินซูลินคือฮอร์โมนที่ช่วยนำน้ำตาลไปใช้หรือใช้เป็นตัวพลังงาน
- เมื่อขาดอินซูลิน ร่างกายต้องสลายไขมันเป็นพลังงานทำให้เกิดกรดไขมัน หากกรดไขมันไปเกาะที่หลอดเลือดจะเกิดอันตราย
- ต้องรักษาด้วยอินซูลินตลอดชีวิต

6

ประเภท

เบาหวานชนิดที่มีสาเหตุจำเพาะ

- มีสาเหตุอื่นๆ ที่ทำให้เกิดเป็นเบาหวาน เช่น:
- การใช้ยาเสพติดหรือยารักษาโรค
- ดื่มแอลกอฮอล์หรือการดื่มแอลกอฮอล์มากเกินไป
- การติดเชื้อ

เบาหวานชนิดที่ 2

- พบบ่อยที่สุดในผู้ใหญ่
- มักพบในผู้ที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป
- บางรายไม่มีอาการ รู้ว่าเป็นเบาหวานจากการตรวจร่างกายประจำปี จึงเป็น ผู้ที่เสี่ยงต่อโรคเบาหวาน เช่น อ้วน แอ่นพุงหรือมีประวัติเป็นเบาหวาน ฯลฯ
- ต้องตรวจน้ำตาลทุกปี

เบาหวานขณะตั้งครรภ์

- ได้รับการวินิจฉัยครั้งแรกระหว่างตั้งครรภ์
- ส่วนใหญ่หายหลังคลอด
- บางรายมีความเสี่ยงเป็นเบาหวานชนิดที่ 2 ในอนาคต
- บุตรเสี่ยงต่อโรคอ้วนและเบาหวาน

เบาหวานชนิดลูกผสม

มีลักษณะทั้งที่ระหว่างเบาหวานชนิดที่ 1 และชนิดที่ 2

ต้องได้รับการวินิจฉัยโดยแพทย์

เบาหวานที่ยังไม่ทราบสาเหตุแน่ชัด

แพทย์ยังจัดประเภทไม่ได้

ต้องตรวจเพิ่มเติมและติดตามอาการต่อเนื่องเพื่อวินิจฉัยประเภทที่ชัดเจน

โรคเบาหวานชนิดที่ 2 ป้องกันได้โดย คุมอาหาร (ลดแป้ง ของหวาน) ออกกำลังกาย และลดน้ำหนักลงอย่างน้อยร้อยละ 7 ของน้ำหนักตั้งต้น (หากอ้วน)

 MED TUCHANNEL
 Med.TU
 www.med.tu.ac.th

ปรัชญาการศึกษาของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

"มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ บ่มเพาะปัญญาชนเสรีและนักนวัตกรรมที่มีความรับผิดชอบสู่การเป็นพลเมืองโลกที่อุทิศตนเพื่อสังคมและมุ่งมั่นเพื่อความยั่งยืน"

26/05/68-58

